

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๗๖๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง PM_{2.5})

เรียน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๓๘๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗) เกี่ยวกับเรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง PM_{2.5}) มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗) มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือร่วมกันเพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง PM_{2.5}) ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศให้เหมาะสมและครบถ้วนทั้งที่เป็นปัญหาหมอกพิษจากการเผาต่อซังและพืชไร่ ในภาคการเกษตร คว้นและไอเสียของยานพาหนะที่ปล่อยควันดำเกินค่ามาตรฐาน และฝุ่นควันจากภาคอุตสาหกรรม และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ตามหน้าที่และอำนาจให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว นั้น ในขณะนี้ ประเทศไทยได้เข้าสู่ฤดูหนาวและปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} เริ่มรุนแรงขึ้น และภาพถ่ายดาวเทียมยังแสดงให้เห็นว่าในบางจังหวัดมีจุดความร้อน (Hotspot) เพิ่มขึ้นด้วย จึงขอมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

๑. มาตรการเกี่ยวกับพืชผลทางการเกษตร

๑.๑ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมเร่งกำหนดมาตรการเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ประกอบการอ้อยและน้ำตาลทรายงดการรับซื้ออ้อยไฟไหม้อย่างเด็ดขาด

๑.๒ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างเคร่งครัด และเข้มงวดกับผู้เผาป่า ต่อซังข้าว ข้าวโพด อ้อย และพืชอื่น ๆ รวมทั้งให้มีการประกาศกำหนดเขตควบคุมมลพิษให้ชัดเจนและเหมาะสม โดยขอให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวให้เกิดผลเป็นรูปธรรมโดยเร็วด้วย

๑.๓ ให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งกำหนดมาตรการห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการเผาอย่างเด็ดขาด

๑.๔ ให้กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย หน่วยงานความมั่นคง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) ร่วมกันดำเนินการตรวจสอบและจับกุมการลักลอบนำเข้าพืชผลทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการเผา ตามแนวชายแดนทุกด้านของประเทศอย่างเข้มงวด

๒. มาตรการลดมลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง PM_{2.5})

๒.๑ ให้กระทรวงคมนาคมเร่งดำเนินการตรวจสอบ ตรวจจับ และระงับการใช้ยานพาหนะที่ปล่อยควันดำจากท่อไอเสียเกินมาตรฐานอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถกระบะ รถโดยสารสาธารณะ รถบรรทุกขนาดใหญ่ รวมทั้งรถโดยสารประจำทางทั้งที่เป็นของหน่วยงานของรัฐและรถร่วมบริการ

/๒.๒ ให้กระทรวง

๒.๒ ให้กระทรวงมหาดไทยกำกับให้กรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานก่อสร้างในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องเพื่อป้องกันการเกิดและปล่อยฝุ่นละออง PM_{2.5} จากพื้นที่ก่อสร้าง รวมทั้งให้บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดกับผู้ประกอบการก่อสร้างซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้องครบถ้วน อย่างจริงจัง

๒.๓ ให้กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) เร่งพิจารณากำหนดแนวทางป้องกันมิให้เกิดการปล่อยฝุ่นละออง PM_{2.5} ในโครงการก่อสร้างของรัฐให้เหมาะสม ชัดเจน เพื่อให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐนำไปใช้กำหนดในขอบเขตของงาน (TOR) ของการจ้างก่อสร้างต่อไปให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ในระยะยาวต่อไป

๒.๔ ให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาแพลตฟอร์ม ฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับข้อมูลตำแหน่งจุดความร้อน (Hotspot) และการระบายอากาศ (Ventilation) โดยใช้ข้อมูลจากดาวเทียมหรือ Low Cost Sensors เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ในการแก้ปัญหาการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง PM_{2.5} อย่างบูรณาการต่อไป

๒.๕ ให้กระทรวงการต่างประเทศเร่งหารือกับประเทศเพื่อนบ้านที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันข้ามพรมแดนให้บรรลุผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. มาตรการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓.๑ ให้กระทรวงมหาดไทยกำกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหากรณีที่มีการลักลอบเผาและเกิดไฟไหม้ลุกลามในวงกว้างและเป็นต้นเหตุสำคัญของการเกิดฝุ่นละออง PM_{2.5}

๓.๒ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเร่งตรวจสอบกฎหมายในความรับผิดชอบว่ามีกฎหมายใดหรือไม่ที่สามารถนำมาใช้บังคับเพื่อการป้องกัน/แก้ไขปัญหาฝุ่นละออง PM_{2.5} ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือสมควรมีกฎหมายหรือกำหนดเป็นมาตรการเพิ่มเติมประการใด เพื่อให้การป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวบรรลุผลได้อย่างยั่งยืนต่อไป แล้วนำเรื่องนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็วภายในเดือนมกราคม ๒๕๖๘ นี้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ณัฐจักรี อนันตศิลป์

(นางณัฐจักรี อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๔๓ (จิรัฐสรพร), ๑๕๐๓ (ลลิตา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (ฝุ่นละออง PM_{2.5})
ให้ทราบ ดังนี้

๑. รองนายกรัฐมนตรี (นายประเสริฐ จันทรรวงทอง)
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๓. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๑๔. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๕. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร